

7 Aanbevelingen

Inleiding

De doelstelling van dit hoofdstuk is om tot concrete aanbevelingen te komen. Die aanbevelingen vloeien voort uit wat in de voorafgaande hoofdstukken is gezegd. Het is mijn persoonlijke mening en mijn huidige stand van kennis. Ik start met het thema politiek besturen. Vervolgens ga ik in op beleidsmatige consequenties als het de kenniseconomie betreft. Tenslotte ga ik aan de hand van citaten van de conceptnotie Plan van aanpak Profiel van de Regio een en ander stellen.

Over politiek besturen

Toon visie. Een visie bestaat uit een ethische component, een analytische component en een machtscomponent. U dient de publieke zaak en dient een consistent verhaal te hebben dat over mensen gaat. Wie wint en wie verliest en waarom is dit verdedigbaar?

Wees een team. Lees de suggesties van Winsemius in het prachtige boek over Cruijf dat u van mij heeft ontvangen (2004). Hierin vindt u antwoorden op de vragen 'wat een goede speler is, wat een goed team is, heeft een goed team een coach nodig en wat een goede coach is.

Wees een webmaster als politiek-bestuurlijk orgaan. Bedenk wie de uiteindelijke klant is. Of u nu politicus, bestuurder of ambtenaar bent, u staat voor de publieke zaak. Laat zoveel mogelijk over aan het middenveld, het bedrijfsleven en uw burgers. Eis dan ook dat zij die verantwoording nemen en ontwikkel sanctie-instrumenten.

Denk en handel regionaal. Grijp als regionaal orgaan als de materie waarover u moet beslissen regionaal van karakter is. Gemeentelijk plannen moeten aangepast worden als dat wettelijk mogelijk is. Wie mee wil spelen in het grote spel zal moeten slikken. Probeer het uitstekende uitgangspunt van de bewogen samenleving te vertalen in nieuwe instrumenten in een de regionale samenleving.

Handel bestuurlijk goed. Neem de uitgangspunten van goed bestuur, zoals deze zijn neergelegd door de Algemene Rekenkamer in onder andere stukken als 'Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording', in acht. Maak dit tot een bedrijfscultuur. U creëert draagvlak bij uw burgers en ondernemers. Dit geldt zeker voor organen à la WGR die geen directe democratische controle kennen.

Stel een professionele rekenkamer in. Laat uw plannen voortaan ex ante evalueren conform de onderzoekssystematiek van de algemene rekenkamer. U zult er baat bij hebben.

Wees een innovatieve organisatie in politiek-bestuurlijke zin. Ontwikkelen binnen uw organisatie cultuur van bestuurlijke innovatie. Haal regelmatig frisse mensen tijdelijk binnen met rare ideeën en met name uit de niet bestuurlijke hoek. Haal mensen binnen met verstand met verstand van onderhandelen met projectontwikkelaars, het bedrijfsleven en ga zo maar door (tacit knowledge). Herken en erken de cultuur van uw partners in de netwerken.

Creëer hechte taskforces. Samen met actoren zoals de Kamer van Koophandel, de WLTO, bewoners, bewonersverenigingen en onderzoekers, gaat u regelmatig doelgericht thema's te lijf. Met andere woorden: creëer een regio als een publiek-privaat arrangement.

Maak gebruik van de wetenschap. De wetenschap is een bron van 'codified knowledge' om inzicht te krijgen wat er bekend is over materie die u niet beheerst. Uw kennis en ervaring liggen op de keuzes maken voor de publieke zaak.

Over de kenniseconomie

Bedenk goed waarom u eigenlijk een kennisregio wilt zijn! Wie hebben er baat bij en wie niet.

De inzet op de kenniseconomie in enge zin van R&D lijkt niet zo zinvol. R&D in brede zin van het woord lijkt veel zinvoller omdat de uitgangssituatie (arbeidsmarkt) veel gunstiger is. Investeer wel in de Life-sciences, maar hang daar niet te veel aan op.

Stimuleer met daadkracht wel de ontwikkeling van de Green Port. Deze is in tegenstelling tot de Life Sciences grondgebonden en in zijn specialisatie uniek voor Nederland. Ik vermoed wel dat u met name in het grondgebonden deel moet saneren via uitkopen en ruimtelijke planvorming.

Bedenk wat de economische structuur is van Holland Rijnland in relatie tot de Haagse en de Amsterdams regio. Analyseer wat realistische en onderbouwde scenario's zijn.

Maak beleid om de innovatie in het bestaande bedrijfsleven te verbeteren. Dat is prima voor de werkgelegenheid voor laag en hoog opgeleiden en levert met name voor de laagopgeleiden ook in de toekomst een bestaan op. Denk aan de sociale uitsluiting.

Denk regionaal en handel regionaal! In het verleden hebben we de woningmarkt regionaal georganiseerd met lokaal maatwerk. Doe dat ook met

de keuze voor sectoren van de kenniseconomie en de ruimteclaims. De kenniseconomie stijgt boven de gemeenten uit.

Ontwikkel via doelgerichte platforms, zoals de directeur van de Utrechtse Kamer van Koophandel dat doet, waarbij de regionale keteneffectiviteit 'Hoofd en Hand' centraal staan. Kortom: denk in de termen van clusters zoals de Kamer van Koophandel Rijnland doet.

Bedenk dat wonen en werken sterk met elkaar in verband staan, maar dat aantrekkelijke woonmilieus voor bewoners relevant zijn, maar nauwelijks voor bedrijven. Richt u daarom op aantrekkelijke werkmilieus en gebruik de bestaande voorraad van kantoor- en bedrijventerreinen optimaler dan nu.

Stimuleer ketenontwikkeling en veilige clusters. Ontwikkeling sector en ruimtelijk beleid om starters een kans te geven om geboren te worden en te groeien. Uw regio scoort zeer slecht en dat is een veeg teken.

Verbeter de ontsluiting van uw gebied want daar valt heel wat op aan te merken. Bedenk echter wel dat dit uw gebied als woongebied voor elders werkenden alleen nog interessanter maakt.

De korte termijn

Richt onmiddellijk een Taskforce op. Spreek af wat de globale visie en maak deelprojecten zoals ook bij de implementatie van de regionale woningmarkt is gebeurd. Laat daarin het bedrijfsleven zelf zwaar aan het woord: zij weten meer van ondernemen dan u. Laten de deelplannen wel het stramien van het onderzoek van de Algemene Rekenkamer volgen.

Laat aanvullend onderzoek verrichten door Bureau Louter naar de kansen en bedreigingen van Holland Rijnland. In plaats van een monitor is dit bureau uitstekend in staat om verschillende scenario's op een zeer laag ruimtelijk schaalniveau valide en betrouwbaar te leveren.

Maak in samenwerking met het bedrijfsleven een finaal plan en laat dit doorberekenen door een instituut dat ervaring heeft met professioneel rekenkamerwerk.

Rond het regionale plan af en laat het goedgekeurd zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen. Probeer het plan niet te gedetailleerd te maken daar waar het niet nodig is.